

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-331/12-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Praha 2, Botičská 8
Sídlo:	Botičská 8/130, 128 00 Praha 2
IČ:	48 134 201
Identifikátor:	600 035 620
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Lenkou Bourovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Městská část Praha 2, nám. Míru 20/600, 120 39 Praha 2
Místo inspekční činnosti:	Botičská 8/130, 128 00 Praha 2
Termín inspekční činnosti:	20. – 23. února 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost prováděná v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Inspekční činnost byla vykonána na základě podnětu na organizační zajištění a pedagogickou a odbornou úroveň vzdělávání.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 2, Botičská 8 vykonává činnost základní školy (dále škola), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Zřizovatelem je Městská část Praha 2, nám. Míru 20/600, 120 39 Praha 2. K 30. 9. 2011 vzdělávala 197 žáků, jejich počet od poslední inspekce v květnu 2010 mírně vzrostl při setrvalém počtu 9 tříd. Škola eviduje celkem 44 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuku zajišťuje 16 učitelů, z toho jsou 3 bez odborné kvalifikace. Všichni si však vysokoškolským studiem doplňují požadované vzdělání. 4 pedagogové jsou začínající a 1 je do tří let praxe. Dále na škole působí dva kvalifikovaní asistenti pedagoga, školní psycholog a pedagog volného času.

Od poslední inspekce došlo k některým změnám v materiálních podmínkách. Podařilo se zasíťovat počítačovými rozvody celou školu a položit nový povrch u sportovního hřiště. Část školy byla přestavěna pro potřeby mateřské školy. V důsledku toho došlo k přestěhování školní knihovny, pro kterou zatím není vhodný náhradní prostor. Část knižního fondu je umístěna ve třídě 1. stupně a část v pracovním zeměpisu, některé knihy ve skladu. Knihovnice na základě potřeb žáků a učitelů výpůjčky průběžně umožňuje. Ředitelka má promyšlené řešení pro příští školní rok. Součástí školy je Centrum volného času, které organizuje zájmové kroužky pro děti, odpolední zábavné akce pro děti a rodiče, školní klub pro žáky 5. – 9. tříd.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola realizuje školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Klokán* (dále ŠVP). Disponibilní časová dotace je využita na prvním stupni zejména k posílení počtu hodin předmětů český jazyk, matematika, informatika a oblasti *Člověk a jeho svět*. Disponibilní hodiny v učebním plánu na druhém stupni využívá k posílení tělesné výchovy o dvě hodiny volitelným předmětem *sportovní výchova*, kterou si za poslední tři roky zvolila zhruba polovina žáků druhého stupně a jejich počet stále mírně vzrůstá. Ostatní navštěvují v 6. a 7. ročníku předmět *seminář z informatiky*, v 8. a 9. ročníku *fyzikálně-chemická praktika*. Na základě nedostatků zjištěných ČŠI v osnovách některých předmětů (viz níže) je nutné provést úpravy v ŠVP.

V části vzdělávání na *1. stupni* vyučující uplatňovali frontální formy s preferencí řízeného rozhovoru, při kterém byli zapojeni jen někteří žáci. Tento způsob nebyl, kromě nepříliš efektivního využití interaktivní tabule a samostatné práce s učebnicí, písankou či pracovním sešitem, ožíván žádnými dalšími motivačními ani aktivizujícími činnostmi. Náročnost úkolů vycházela z průměru třídy (někdy byla silně podhodnocena), nedocházelo k vnitřní diferenciaci dle rozdílných žákovských schopností a možností. Ve třídách s převahou integrovaných žáků nebyla zřejmá jejich individuální či skupinová podpora. Vyvolávání žáci jednotvárně uplatňovali své znalosti, což omezovalo jejich tvořivost a komunikativní dovednosti. Nebyli vedeni k vzájemnému hodnocení či sebereflexi. Oproti neefektivně voleným vzdělávacím strategiím a jejich nízké flexibilitě stála výuka založená na vnitřní motivaci a podpoře sociálních, komunikačních a rozhodovacích dovedností žáků. Ti vedle kognitivního procesu procvičovali jazykové znalosti při příkladně vedené skupinové práci a zamýšleli se nad etickými otázkami, které vyplývaly z promyšleně voleného učiva o souvětech. Měli možnost relaxace při hudební chvilce. Jejich sociální a komunikativní kompetence byly na vysoké úrovni. Aplikace postupů kritického myšlení umožnila žákům dobrou orientaci v textu, tvořivou práci a vlastní reflexi. Projevíli dobrou čtenářskou gramotnost.

Žáci na druhém stupni pracovali v předmětech český jazyk, dějepis a občanská výchova převážně frontálně, výjimečně spolupracovali ve skupinách nebo zpracovávali zadané úkoly samostatně. V řízených rozhovorech s učiteli nebo v souvislých ústních projevech při prezentaci zpracovaných úkolů se učili výstižně formulovat své názory a myšlenky. V literární výchově procvičovali hlasité čtení, vypravovali obsahy článků, vyhledávali v nich informace. Uplatňovali znalosti o slohovém postupu a použití výstižných slovních druhů v daném žánru. Se zaujetím řešili testy v dopravní výchově, využívali komunikativní dovednosti a kritickým posuzováním poskytnutých údajů vyhledávali logické řešení předloženého problému. Jen ojedinělé a spíše formální byly jejich pokusy o sebehodnocení. V hodinách cizích jazyků si žáci rozvíjeli receptivní a produktivní dovednosti, v komunikativních situacích vyhledávali informace a následně interpretovali, v činnostních aktivitách se navzájem navigovali v prostoru. Uvědoměle pracovali s gramatickými jevy,

hravou formou si osvojovali jevy lexikální, zpěvem a recitací využívali rytmizace jazyka a rozvíjeli jazykovou paměť.

Výsledky vzdělávání projednávají pedagogické rady. Některé metodické orgány vyhodnocují čtvrtletní písemné práce a stanovují okruhy nejčastějších chyb a nedostatků ve zvládnutí učiva, ale dále s nimi nepracují. K externí evaluaci škola pravidelně využívá testy *SCIO-Stonožka*. Ve školním roce 2011/2012 dosáhli žáci 6. a 9. ročníku v matematice průměrných výsledků. V českém jazyce v 6. ročníku se zařadili mezi úspěšné školy a byli lepší než 70% zúčastněných. V 9. ročníku však patřili v testování mezi 10% nejslabších škol. Jejich studijní potenciál je využíván nedostatečně. Zjištěné skutečnosti však pedagogické rady ani předmětové komise neprojednaly a nepřijaly žádná důsledná opatření. Využívání pochval k motivaci žáků je v rovnováze s udělovanými kázeňskými opatřeními. Přechod z 5. do 6. ročníku v oblasti klasifikace zvládají bez větších problémů. Neprojevuje se na zhoršení známek. Při přechodu z mateřské školy do základní školy nevznikají obtíže. Žáci se pravidelně umísťují na předních příčkách v obvodních i krajských kolech ve sportovních a vědomostních soutěžích např. minikopaná, stolní tenis, florbal a Pythagoriáda, matematická olympiáda, soutěž v anglickém jazyce, chemická soutěž pro žáky základních škol.

Poradenské služby poskytují žákům, zákonným zástupcům i učitelům odborně kvalifikovaná výchovná poradkyně a školní metodička prevence (studuje specializační studium). Obě v rámci školy spolupracují se školní psycholožkou, speciální pedagožkou a dvěma asistentkami pedagoga, dále s pedagogicko-psychologickou poradnou. Výchovná poradkyně zjišťuje také činnosti v oblasti kariérového poradenství, spolupracuje se středními školami. Pro 27 žáků škola zpracovala na základě odborných posudků individuální vzdělávací plány (dále IVP). Nejsou však 2x ročně vyhodnocovány. Škola poskytuje zřizovateli pravidelně za školní rok *výsledky posouzení průběhu integrace*. Ty jsou pouze obecné a ani zápisy jednání metodických orgánů nedokládají, že se vyučující hodnocením zabývají. Z písemností žáků (diktáty a písemné práce) není zřejmé jejich zohlednění. Pozitivem je práce speciální pedagožky, která zabezpečuje reedukační činnosti pro žáky 3. až 7. ročníku v rámci výuky nebo v odpoledním kroužku. Není vždy naplněn doporučený počet hodin reedukace podle posudků PPP.

Škola eviduje 23 žáků-cizinců, sleduje a zohledňuje jejich případné jazykové znevýhodnění především individuálním přístupem. Pro jejich začleňování do vzdělávání využívá spolupráce s o. s. META. Minimální preventivní program se zaměřuje na zdravé a klidné klima školy. Spočívá v dlouhodobé komplexní prevenci a zahrnuje bohatou nabídku aktivit v oblasti vztahů mezi vrstevníky, primární prevence, bezpečnosti silničního provozu, bezpečného chování v krizových situacích a problémů dospívání, které škola organizuje ve spolupráci s Prev-Centrem, Policií ČR, Městskou policií, Hasičským sborem a organizací SANANIM. Aktuální problémy jednotlivců nebo kolektivů pomáhá řešit školní psycholožka, v případě nutnosti krizové intervence škola spolupracuje s PPP.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka byla jmenována do funkce od 1. 7. 2011. Pro její výkon splňuje legislativní předpoklady, studium pro ředitele škol zahájila. Na začátku školního roku vydala *Koncepci rozvoje školy*, v současnosti si je vědoma potřeby korekce svých plánů na základě vlastního i inspekčního hodnocení. V plánu vnitřní kontroly rozdělila úkoly pro jednotlivé úseky mezi sebe, zástupkyni a další pracovníky. Do kontrolní činnosti v pedagogické oblasti zatím nezapojila jiné pedagogy např. výchovnou poradkyni či předsedy metodických orgánů. Zjišťování úrovně průběhu vzdělávání probíhá formou ne příliš početných hospitací bez následných rozborů, chybí zobecňující závěry a přijatá opatření k nedostatkům v efektivitě a v

postupech ve výuce. Ta je úměrně obohacována školními projekty a vzdělávacími akcemi. Pokud zasahuje i do jiných předmětů výchovného charakteru, je to v únosné míře (např. vloni byla výuka tělesné výchovy a sportovní výchovy v 7. ročníku nahrazena v průměru z 12%). Jisté nesrovnalosti inspekce zjistila i v nedůsledné realizaci IVP. Počet žáků integrovaných ve dvou třídách (4. a 5. ročník) převyšuje k termínu inspekce jejich povolený maximální počet. Analýzou dokumentace školy ČŠI zjistila další rizika:

- V ŠVP byly zjištěny nedostatky v osnovách předmětů *Český jazyk a literatura a Dějepis*. Vyučující stávající osnovy příliš nerespektují, ale nepodali podnět k jejich změnám v ŠVP. Mezi zápisy o zaměření výuky v třídních knihách v loňském i letošním školním roce a osnovami v ŠVP jsou někde značné rozdíly, v literatuře se téměř neshodují. Dále vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* nemá učivo rozděleno do tří složek v souladu s RVP ZV. Učivo dějepisu není rozpracováno ve vazbě na očekávané výstupy, ale převzato z RVP ZV bez jakékoli úpravy.
- *Výroční zprávy* neobsahují, kromě výsledků soutěží a přijímacího řízení na střední školy, údaje o výsledcích vzdělávání žáků podle cílů stanovených ŠVP.
- *Záznamy z pedagogických rad* nedokládají projednání všech zásadních pedagogických dokumentů a opatření týkajících se vzdělávací činnosti školy.
- Zápisy v *třídních knihách* jsou neúplné a neobsahují všechny průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu (tělesná výchova, slohová a komunikační výchova, průřezová témata). Z třídních knih 9. ročníku vedených ve školním roce 2010/2011 vyplývá, že nebylo probráno všechno učivo moderních dějin.

V průběhu inspekce byl dopracován v souladu se školským zákonem školní vzdělávací program pro školní družinu a pro školní klub. Ostatní dokumentace školy (rozhodnutí ředitelky školy o právech a povinnostech v oblasti státní správy, školní matrika, školní řád, rozvrh vyučovacích hodin, kniha úrazů) je vedena v souladu s právními předpisy.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, postupně doplňovaný o nové začínající pedagogy. Ředitelka se snaží osobními hodnotícími pohovory znovu nastartovat a zmobilizovat pedagogy a vytvořit prostředí tvořivé spolupráce. Další vzdělávání vychází z promyšleně sestaveného *Plánu personálního rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ Botičská pro školní rok 2011/2012*, který vhodně navazuje na pravidelně vyhodnocované a sestavované plány minulého ředitele školy. V rámci průběžného vzdělávání se učitelé zúčastnili seminářů zaměřených na klima a kázeň ve školním prostředí, na moderní vyučovací metody a využití počítačové gramotnosti ve výuce. Většina pedagogů prošla kurzy prevence sociálně patologických jevů a dovedností čelit agresivnímu chování žáků, někteří vzděláváním zaměřeným na jednotlivce se ŠVP. Rozhovory s vyučujícími potvrdily ve většině jejich spokojenost s nově nastavenými pracovními podmínkami a úsilím vedení k prosazení změn v pojetí výuky.

Ve vyučování na prvním stupni některé učitelky uplatňovaly frontální formy s preferencí střídání řízeného rozhovoru se samostatnou žakovskou prací. Stavba hodin nebyla promyšlená didakticky, metodicky ani časově, chyběl stanovený vzdělávací cíl vzhledem k zápisu v třídní knize, na okraji zájmu stála motivace, hodnocení a shrnutí. Při velmi dlouhém nácviu psaní u nejmladších žáků učitelka nedbala na zvládnání jejich základních grafomotorických návyků a nevedla je ke kontrole písemného projevu. Zápisy z výtvarné výchovy v třídní knize 1. ročníku poukazují na jednostranné používání výtvarných technik (za celé 1. pololetí vyučující nenabídla žákům modelování, malbu, hru s barvou, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály). Oproti tomu začínající učitelka vedla žáky poučeným způsobem metodami kritického myšlení k tvořivé práci s textem a zároveň individuálně pracovala se žáky se ŠVP. Obdobně se to dařilo i při jazykové výchově, kde příkladně

aplikovaná skupinová práce umožnila vnitřní diferenciaci a individualizaci vzdělávání. V těchto případech došlo i k hodnocení a žákovské sebereflexi.

Na druhém stupni v hodinách českého jazyka, dějepisu a občanské výchovy převažoval frontální způsob výuky, především řízený rozhovor, práce s učebnicemi, tabulí a sešity. Jiné metody nebo efektivní způsoby poznávání volili pedagogové jen zřídka. Účinné strategie uplatnila učitelka v hodině literatury. Motivovala žáky při skupinové práci zadáním problémových úloh, k jejichž vyřešení byla nutná spolupráce, naslouchání, logické uvažování, a komunikativní dovednosti. Žáky práce bavila a rozvíjeli si řadu klíčových kompetencí. V průběhu hodin vyučující žákům poskytovali zpětnou vazbu, v jejich závěru většinou nedošlo ke shrnutí probraného učiva, hodnocení práce třídy a jen výjimečně dali žákům prostor k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení. V žákovských knížkách často známky z českého jazyka nepostihují rovnoměrně všechny jeho složky, někteří žáci nemají za 1. pololetí ani jednu známku z literatury. Organizace výuky cizích jazyků probíhala podle učebnic, ŠVP vzhledem k jeho obecnosti není pro vyučující konkrétnějším vodítkem. Učitelky využívaly především řízený rozhovor, pracovaly s tabulí, se zvukovými nahrávkami, s různorodými názornými pomůckami a doplňkovými materiály, zařazení zpěvu s klaviřním doprovodem přispělo k pozitivní atmosféře výuky cizího jazyka. Efektivitu části hodin zvyšovalo zařazení komunikativních a činnostních metod, individuálně pracovala vyučující s žákem-cizincem, v ostatních případech diferenciaci a individualizaci dle schopností a možností jednotlivců a žáků se ŠVP nebyla aplikována. Částečně byla využita práce s chybou, vzájemné hodnocení a sebehodnocení nebylo naplňováno, rovněž závěrečné shrnutí a vyhodnocení práce v hodinách převážně chybělo.

Vedení školy zatím v **partnerských vztazích** vychází z tradice školy. Opírá se o dlouholetou spolupráci s fotbalovým klubem Bohemians 1905. Klade důraz na přínosnou komunikaci se zákonnými zástupci žáků, které informuje o průběhu a výsledcích vzdělávání např. při jednáních Klubu rodičů, na třídních schůzkách nebo při individuálních konzultacích. Žáci mají k dispozici schránku důvěry. Od nového školního roku byl zřízen Školní parlament sestavený ze zástupců tříd druhého stupně s cílem, zapojit žáky do života školy a dát jim možnost ovlivňovat a vyjadřovat se k činnosti školy. Ředitelka podporuje funkční kooperaci s dalšími partnery – s mateřskou školou Na Děkanec a se sdružením Tereza atd. Školské radě ředitelka předkládá k projednání a ke schválení právním předpisem určenou dokumentaci školy. Snaží se navázat na dobré vztahy se zřizovatelem.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

ŠVP není v souladu se zásadami a cíli školského zákona i s RVP ZV.

Poradenské služby jsou funkční s odstranitelnými riziky v monitorování práce se žáky se ŠVP v průběhu vzdělávání. Pro zohlednění jejich individuálních vzdělávacích potřeb je nutné respektovat ve výuce odborná doporučení poradenských zařízení.

Škola má účinný preventivní systém zaměřený na omezení rizikového chování.

Personální podmínky vytváří dobré předpoklady pro realizaci školního vzdělávacího programu, ředitelka podporuje profesní růst pedagogických pracovníků jejich dalším vzděláváním.

Volba převážně frontální formy vzdělávání neumožňovala vždy rozvíjet sledované cíle, zvolené strategie vedly k postupnému osvojování klíčových kompetencí pouze částečně. Je zapotřebí efektivněji zařazovat kooperativní způsoby vzdělávání, vytvořit lepší podmínky pro vnitřní diferenciaci a uplatňovat sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků.

Výsledky vzdělávání je nutné průběžně projednávat a hodnotit na pedagogických radách, přijímat k nim opatření, promítat je do výročních zpráv o činnosti školy a do práce metodických orgánů.

Pro účinný chod školy, který musí být v souladu s právními předpisy, je třeba, aby

- *obsah vzdělávání v ŠVP byl ve všech předmětech v souladu s RVP ZV dle § 5 odst. 1 školského zákona,*
- *počet žáků integrovaných do běžných tříd byl v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů,*
- *při vzdělávání žáků se ŠVP škola respektovala § 16 odst. 6 školského zákona*
- *IVP byly vyhodnocovány v souladu s § 6 odst. 8 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů,*
- *třídní knihy obsahovaly průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,*
- *ředitelka školy projednávala s pedagogickou radou všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy dle § 164 odst. 2 školského zákona,*
- *obsah výročních zpráv o činnosti školy byl v souladu s § 7 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 31. 3. 2012 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Pražský inspektorát České školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csia@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Pražský inspektorát České školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csia@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 16. března 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor

Mgr. Marie Poesová, školní inspektorka

Mgr. Jarmila Neumannová, školní inspektorka

Mgr. Noëlle Kleinová, školní inspektorka

Podpis

Jiří Mikoláš, v. r.

Marie Poesová, v. r.

Jarmila Neumannová, v. r.

Noëlle Kleinová, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 21. března 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Lenka Bourová, ředitelka školy

Podpis

Lenka Bourová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
--	Připomínky nebyly podány.